

base R, pt.2

Рідлист

- [Impatient R \(Patrick Burns\)](#) — якщо все, що було описано у минулій та цій презентації залишається криптичним та незрозумілим, максимально стисло та просто про самі основи
- [The R Inferno \(Patrick Burns, 2011\)](#) — про common R pitfalls, лінк на .pdf файл

Вектори TL;DR

Вектор є базовим типом структури у R. Скаляри насправді є вектором з довжиною один.

Вектори бувають:

- атомарні, що містять гомогенні дані одного типу
 - **character** — текстові значення, мають бути заключені у " " або ' '
 - **logical** — логічні значення
 - **integer** — цілочислові значення
 - **double** — число з плаваючою комою (у панелі середовища відображено як **numeric**)
 - **complex** — комплексне число типу $n + i$
 - **raw** — для представлення "сирої" послідовності байтів
- листи, що можуть містити гетерогенні дані різних типів та інші листи

Створити пустий вектор можливо командою **vector()** або командою, що відповідає одному з типів описаних вище, визначити тип командою **typeof()**, визначити довжину командою **length()**

```
1 x <- vector(mode = "logical", length = 0L) # теж саме що x <- logical(length = 0L)
2 typeof(x)
3 #> [1] "logical"
4 length(x)
5 #> [1] 0
```



Чотири основні типи векторів, **complex** та **raw** зустрічаються відносно рідко і не показані тут

```
1 char <- c("This is a String", "This is a second String")
2 print(char)
3 #> [1] "This is a String"          "This is a second String"
4 typeof(char)
5 #> [1] "character"
6 length(char) # зверніть увагу на довжину, вектор містить два елементи
7 #> [1] 2
8
9 int <- 1:3
10 typeof(int)
11 #> [1] "integer"
12 also_int <- c(1L, 2L, 3L) # суфікс L експліцитно означає цілочислові значення
13 typeof(also_int)
14 #> [1] "integer"
15
16 dbl <- c(1.00, 2.5, 0.0002)
17 typeof(dbl)
18 #> [1] "double"
19 also_dbl <- c(1, 2, 3)
20 typeof(also_dbl)
21 #> [1] "double"
22
23 logic <- c(TRUE, FALSE) # R також допускає скорочення T та F
24 typeof(logic)
25 #> [1] "logical"
```

Оскільки атомарні вектори можуть містити лише об'єкти одного типу, при конкатенації векторів різних типів буде виконана спроба конверсії одного типу у інший

Об'єднання будь-якого типу з типом **character** конвертує значення у текстові:

```
1 new_vector <- c(char, logic, dbl)
2 print(new_vector)
3 #> [1] "This is a String"      "This is a second String"
4 #> [3] "TRUE"                      "FALSE"
5 #> [5] "1"                        "2.5"
6 #> [7] "2e-04"
7 typeof(new_vector)
8 #> [1] "character"
```

Об'єднання типу **logical** з чисельними значеннями конвертує логічні значення у чисельні:

```
1 c(logic, int)
2 #> [1] 1 0 1 2 3
3 c(TRUE, TRUE, 5, FALSE, FALSE)
4 #> [1] 1 1 5 0 0
```

Об'єднання типу **integer** з **double** дає **double**. Як факт, виконання будь-яких математичних операцій між **integer** та **double** поверне значення у форматі **double**:

```
1 typeof(1L + 2)
2 #> [1] "double"
```

Окрім того, R здатен зберігати у форматі **integer** лише значення від -214 748 3647 і до 214 748 3647. **x <- 2147483648L** буде збережено як **double** з відповідним попередженням

Спробувати “наси́льно” перевести вектор з одного типу до іншого, або перевірити чи є вектор вектором конкретного типу можливо командою `as.*(x, ...)` та `is.*(x)` де `*` замінено на відповідний тип

```
1 x <- c(TRUE, FALSE)
2 is.double(x)
3 #> [1] FALSE
4 as.double(x)
5 #> [1] 1 0
6
7 as.logical(c("true", "F", "bbbb")) # у випадку неможливості конверсії дає NA
8 #> [1] TRUE FALSE NA
```

Функції `numeric()` та `as.numeric()` дають такий же результат як `double()` та `as.double()`, проте `is.numeric()` загалом перевіряє чи може об’єкт бути інтерпретований як чисельний

```
1 is.numeric(1)
2 #> [1] TRUE
3 is.numeric(1L)
4 #> [1] TRUE
5 is.double(1L)
6 #> [1] FALSE
```

Перетворення логічних векторів

Так як логічні значення **TRUE** та **FALSE** мають загальноприйняті відповідні їм чисельні значення **1** та **0**, значна кількість функцій, що виконують дії над чисельними векторами здатні також приймати вектори логічні, автоматично перетворивши їх

Це дозволяє робити так:

```
1 set.seed(5839)
2 logic <- sample(c(TRUE, FALSE), 623, replace = TRUE)
3
4 mean(logic)
5 #> [1] 0.4847512
6
7 sd(logic)
8 #> [1] 0.500169
9
10 sum(logic)
11 #> [1] 302
```

Іменовані вектори

Елементи у векторах можуть мати імена, які можуть бути присвоєні безпосередньо при створенні

```
1 named_vec <- c(a = 1, b = 2, c = 3)
2 named_vec
3 #> a b c
4 #> 1 2 3
```

Або для вже існуючого вектору, командою `names(x) <-` або `setNames()`

```
1 names(named_vec) <- c("a", "b", "c")
2 named_vec
3 #> a b c
4 #> 1 2 3
5 named_vec <- setNames(named_vec, c("x", "y", "z"))
6 named_vec
7 #> x y z
8 #> 1 2 3
```

Переглянути імена елементів об'єкту, його інші атрибути та структуру можливо наступними командами:

```
1 str(named_vec) # структура об'єкту
2 #> Named num [1:3] 1 2 3
3 #> - attr(*, "names")= chr [1:3] "x" "y" "z"
4 attributes(named_vec) # атрибути об'єкту
5 #> $names
6 #> [1] "x" "y" "z"
7 attr(named_vec, "names") # тільки імена
8 #> [1] "x" "y" "z"
```


Листи

Пустий лист бажаної довжини також може бути створений командою тією ж командою `vector()`

```
1 empty_ls <- vector(mode = "list")
2 empty_ls # пустий лист довжиною 0
3 #> list()
```

Сконструювати лист можливо командою `list(...)`

```
1 some_ls <- list(c(1, 2, 3), 5.0, "a")
2 some_ls
3 #> [[1]]
4 #> [1] 1 2 3
5 #>
6 #> [[2]]
7 #> [1] 5
8 #>
9 #> [[3]]
10 #> [1] "a"
11
12 other_ls <- list(nums = 1:3, lettrs = c("a", "a", "b"), logic = T)
13 other_ls
14 #> $nums
15 #> [1] 1 2 3
16 #>
17 #> $lettrs
18 #> [1] "a" "a" "b"
19 #>
20 #> $logic
21 #> [1] TRUE
```

Лист може мати лист у середні себе

```
1 bottomless_pit <- list(  
2   another_list = list(  
3     and_other_list = list(  
4       and_other_other_list = list(  
5         and_other_other_other_list = list(  
6           look_inside = "not bottomless",  
7           pit = "just regular pit now"  
8         ))))  
9  
10 bottomless_pit  
11 #> $another_list  
12 #> $another_list$and_other_list  
13 #> $another_list$and_other_list$and_other_other_list  
14 #> $another_list$and_other_list$and_other_other_list$and_other_other_other_list  
15 #> $another_list$and_other_list$and_other_other_list$and_other_other_other_list$look_inside  
16 #> [1] "not bottomless"  
17 #>  
18 #> $another_list$and_other_list$and_other_other_list$and_other_other_other_list$pit  
19 #> [1] "just regular pit now"
```

```
1 length(bottomless_pit)  
2 #> [1] 1  
3 str(bottomless_pit)  
4 #> List of 1  
5 #> $ another_list:List of 1  
6 #> ..$ and_other_list:List of 1  
7 #> .. ..$ and_other_other_list:List of 1  
8 #> .. .. ..$ and_other_other_other_list:List of 2  
9 #> .. .. .. ..$ look_inside: chr "not bottomless"  
10 #> .. .. .. ..$ pit : chr "just regular pit now"
```

Сабсетинг векторів

Сабсетинг — “витягування” певного елементу структури, може бути виконане у шість різних способів із застосуванням трьох різних операторів, `[`, `[[` та `$` та може бути комбіноване з `<-`

Оператори `[[` та `$` повертають єдиний елемент. Оператор `$` не допускається до використання з атомарними векторами, але для інших структур може використовуватися для доступу до елементу по імені

Найпростіший варіант сабсетингу вектору — по індексу (позиції) елементу, позитивним цілим числом:

```
1 vec <- c(2.1, 5.2, 2.3, 1.4)
2 vec[[3]] # повернути елемент у позиції 3
3 #> [1] 2.3
4 vec[3]    # для атомарних векторів [i] та [[i]] фактично дають однаковий результат
5 #> [1] 2.3
6
7 vec[1:3]   # елементи з позиції 1 по 3
8 #> [1] 2.1 5.2 2.3
9 vec[c(2, 4)] # елемент у позиції 2 та 4
10 #> [1] 5.2 1.4
11
12 # менш інтуїтивні приклади
13 vec[c(4, 2, 1)]
14 #> [1] 1.4 5.2 2.1
15 vec[c(2, 2, 2, 2, 2)]
16 #> [1] 5.2 5.2 5.2 5.2 5.2
```

Сабсетинг негативним цілим числом повертає усі елементи крім вказаного:

```
1 vec[-3]
2 #> [1] 2.1 5.2 1.4
3 vec[-c(1, 3)] # теж саме що vec[c(-1, -3)]
4 #> [1] 5.2 1.4
5 vec[-c(1:3)]
6 #> [1] 1.4
```

Сабсетинг текстом дозволяє витягнути елемент по його імені:

```
1 names(vec) <- c("one", "two", "three", "four")
2
3 vec[["two"]]
4 #> [1] 5.2
5 vec[c("one", "one")]
6 #> one one
7 #> 2.1 2.1
```

Сабсетинг логічними значеннями повертає елементи позиція яких відповідає значенню TRUE:

```
1 vec[c(TRUE, FALSE, TRUE, FALSE)]
2 #> [1] 2.1 2.3
3 vec[c(FALSE, TRUE)] # ресайклінг до FALSE TRUE FALSE TRUE
4 #> [1] 5.2 1.4
5
6 vec[TRUE]
7 #> [1] 2.1 5.2 2.3 1.4
8 vec[[TRUE]]
9 #> [1] 2.1
```

Ніщо повертає оригінальний вектор:

```
1 vec[]  
2 #> [1] 2.1 5.2 2.3 1.4
```

Нуль повертає вектор довжиною нуль:

```
1 vec[0]  
2 #> numeric(0)
```

Об'єкт, що подається до `[]` є звичайним вектором, що дозволяє використовувати для сабсетингу значення, що зберігаються у інших векторах, подавати до `[]` функції, якщо дані функції повертають вектор логічного, чисельного чи текстового типу та виконувати у `[]` логічні та арифметичні операції:

```
1 y <- c(1, 2, 2, 3, 4)  
2 vec[y]  
3 #> [1] 2.1 5.2 5.2 2.3 1.4  
4  
5 vec[2+2]  
6 #> [1] 1.4
```

Як вже було зазначено, можливо використовувати сабсетинг разом із `<-`

```
1 vec[[4]] <- 10  
2 vec[[5]] <- 5.5  
3 vec  
4 #> [1] 2.1 5.2 2.3 10.0 5.5  
5 vec[[1]] <- "a"  
6 vec  
7 #> [1] "a" "5.2" "2.3" "10" "5.5"
```

which() та деякі інші команди

Функція `which(x)` повертає індекс елементів вектору, що задовольняють вказану логічну умову:

```
1 set.seed(2312)
2 x <- sample(100, 10)
3 x
4 #> [1] 71 44 95 13 74 41 17 85 10 35
5
6 which(x > 10 & x < 35)
7 #> [1] 4 7
8 which.max(x)
9 #> [1] 3
10 which.min(x)
11 #> [1] 9
```

Низка інших функцій для роботи з векторами

```
1 order(x) # повертає індекси сортованого вектору
2 #> [1] 9 4 7 10 6 2 1 5 8 3
3 sort(x) # повертає сортований вектор
4 #> [1] 10 13 17 35 41 44 71 74 85 95
5 rev(c(3, 10, 1)) # перегортає вектор
6 #> [1] 1 10 3
7 unique(rep(letters[5:9], 10)) # повертає унікальні значення
8 #> [1] "e" "f" "g" "h" "i"
9 table(rep(letters[5:9], 10)) # крос-табуляція, докладніше пізніше
10 #>
11 #> e f g h i
12 #> 10 10 10 10 10
```

Сабсетинг листів

Майже як вектори, але `[` завжди повертає структуру типу лист

```
1 example_ls <- list(a = "a", b = 1:3, c = list("One", 2))
2 example_ls[1]
3 #> $a
4 #> [1] "a"
5 example_ls[3]
6 #> $c
7 #> $c[[1]]
8 #> [1] "One"
9 #>
10 #> $c[[2]]
11 #> [1] 2
12 typeof(example_ls[3])
13 #> [1] "list"
14 typeof(example_ls[1])
15 #> [1] "list"
```

Оператор `[[` повертає єдиний елемент з відповідним типом

```
1 example_ls[[1]] # референсинг по індексу
2 #> [1] "a"
3 example_ls[["b"]] # референсинг по імені
4 #> [1] 1 2 3
5 typeof(example_ls[[1]])
6 #> [1] "character"
7 typeof(example_ls[["b"]])
8 #> [1] "integer"
```

```
1 example_ls[["c"]]
2 #> [[1]]
3 #> [1] "One"
4 #>
5 #> [[2]]
6 #> [1] 2
7 typeof(example_ls[["c"]])
8 #> [1] "list"
9 example_ls[["c"]][[1]]
10 #> [1] "One"
11 typeof(example_ls[["c"]][[1]])
12 #> [1] "character"
```

Оператор **\$** фактично є скороченням оператору **[[** для доступу по імені

```
1 example_ls$a
2 #> [1] "a"
3 example_ls$c[[2]]
4 #> [1] 2
```

Як і у випадку з атомарним вектором, **<-** може бути використано для заміни або додавання елементів, окрім того **<-** може бути комбіноване з **NULL** для видалення елементу листа

```
1 example_ls$c <- NULL # це видалить елемент
2 example_ls$w <- list(NULL) # а це буквально додасть елемент зі значенням NULL
```


Матриці

Прямокутні структури, що мають колонки та рядки. Фактично є векторами, що мають атрибут розмірності `dim`. Як і атомарні вектори, матриці можуть містити дані лише одного типу.

Створення матриці командою `matrix()`, дефолтно матриця будується по колонкам

```
1 m <- matrix(c(1, 2, 3,
2               1, 2, 3, # вказати кількість колонок або рядків, базове значення 1
3               1, 2, 3), nrow = 3)
4 m
5 #>      [,1] [,2] [,3]
6 #> [1,]    1    1    1
7 #> [2,]    2    2    2
8 #> [3,]    3    3    3
```

Можливо вказати `byrow=TRUE`, щоб матриця була побудована по рядках

```
1 m <- matrix(c(1, 2, 3,
2               1, 2, 3,
3               1, 2, 3), nrow = 3, byrow = TRUE)
4 m
5 #>      [,1] [,2] [,3]
6 #> [1,]    1    2    3
7 #> [2,]    1    2    3
8 #> [3,]    1    2    3
```

Матриці

```
1 attributes(m) # матриця 3x3
2 #> $dim
3 #> [1] 3 3
4 dim(m)
5 #> [1] 3 3
6 nrow(m) # кількість рядків
7 #> [1] 3
8 ncol(m) # кількість колонок
9 #> [1] 3
```

Звичайний атомарний вектор не має просторової розмірності взагалі

```
1 n <- 1:9
2 dim(n)
3 #> NULL
4
5 dim(n) <- c(1, 9) # тепер має
6 n
7 #>      [,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6] [,7] [,8] [,9]
8 #> [1,]    1    2    3    4    5    6    7    8    9
9
10 dim(n) <- c(3, 3)
11 n
12 #>      [,1] [,2] [,3]
13 #> [1,]    1    4    7
14 #> [2,]    2    5    8
15 #> [3,]    3    6    9
```

Матриці

Так як матриці є векторами у розумінні R звичайні арифметичні та логічні операції дають такий самий результат як з векторами

```
1 m * n # елемент n[i, j] буде помножено на елемент m[i, j]
2 #>      [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,]     1     8    21
4 #> [2,]     2    10    24
5 #> [3,]     3    12    27
```

Для виконання дій лінійної алгебри є низка своїх операторів, зокрема `%*%` для множення матриці

```
1 m %*% n
2 #>      [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,]    14    32    50
4 #> [2,]    14    32    50
5 #> [3,]    14    32    50
```

```
1 crossprod(X, Y = NULL) # крос-продукт
2 tcrossprod(X, Y = NULL)
3 outer(X, Y) # зовнішній продукт
4 %o%
```

Матриці

Матриця може бути транспонована командою `t(x)`

```
1 t(n)
2 #>      [,1] [,2] [,3]
3 #> [1,]    1    2    3
4 #> [2,]    4    5    6
5 #> [3,]    7    8    9
```

Колонки та рядки матриці можуть мати імена, які можуть бути встановлені відповідно командами `colnames()` та `rownames()`, аналогічно `names()` для векторів. Додати нову колонку або рядок до матриці можливо застосуванням `cbind()` та `rbind()`

```
1 n <- cbind(n, c(0, 0, 0))
2 rownames(n) <- LETTERS[1:3]
3 colnames(n) <- letters[1:4]
4 n
5 #>   a b c d
6 #> A 1 4 7 0
7 #> B 2 5 8 0
8 #> C 3 6 9 0
```

Сабсетинг матриць

Як вектори, але мають додатковий вимір, тому у `[]` ідуть два значення, перше вказує на рядок, друге на колонку

```
1 n[[2, 3]] # другий елемент третьої колонки
2 #> [1] 8
3 n[1:2, 1:2]
4 #>      a b
5 #> A 1 4
6 #> B 2 5
7 n[2, ] # другий рядок повністю
8 #> a b c d
9 #> 2 5 8 0
10 n[, 3] # третя колонка повністю
11 #> A B C
12 #> 7 8 9
13 n[, 3, drop = FALSE] # збереження розмірності
14 #>      c
15 #> A 7
16 #> B 8
17 #> C 9
18
19 typeof(n) # матриця не є типом, як не дивно
20 #> [1] "double"
21 class(n)
22 #> [1] "matrix" "array"
23 class(n[, 3])
24 #> [1] "numeric"
25 class(n[, 3, drop = FALSE])
26 #> [1] "matrix" "array"
```

P.s Ви могли помітити, що об'єкт окрім класу `matrix` також мав клас `array` — масив. Окрім двовірних матриць можливо створювати структури вищої розмірності. Сабсетинг такий самий, просто з оглядом на додаткові виміри

```
1 arr <- array(1:18, c(3, 3, 2)) # простий приклад, може бути гірше
2 arr
3 #> , , 1
4 #>
5 #>      [,1] [,2] [,3]
6 #> [1,]    1    4    7
7 #> [2,]    2    5    8
8 #> [3,]    3    6    9
9 #>
10 #> , , 2
11 #>
12 #>      [,1] [,2] [,3]
13 #> [1,]   10   13   16
14 #> [2,]   11   14   17
15 #> [3,]   12   15   18
16
17 arr[1, 3, 2]
18 #> [1] 16
```

Кадри даних (Data Frames)

Прямокутні структури, що мають колонки та рядки. Подібні за властивостями до листів, фактично кажучи колонки кадрів даних і є векторами листів — таким чином *колонки* мають включати у себе об'єкти одного типу, у той час як *рядки* можуть містити об'єкти різних типів.

Створити кадр даних можливо командою `data.frame()`, вказавши імена та значення для колонок:

```
1 df <- data.frame(  
2   char = c(letters[1:4]),  
3   int = 1:4,  
4   dbl = runif(4))  
5 df  
6 #>   char int      dbl  
7 #> 1    a   1 0.2103072  
8 #> 2    b   2 0.2104003  
9 #> 3    c   3 0.4291486  
10 #> 4    d   4 0.1698004
```

Краще зрозуміти як можуть виглядати кадри даних можливо через ознайомлення з класичними датасетами представленими у R, наприклад `mtcars` або `iris`. Або взяти щось менш популярне.

```
1 data(crabs, package = "MASS") # це експліцитно завантажить ці данні у Ваш робочій простір  
2 #?MASS::crabs щоб дізнатися більше про набір даних
```

Щоб інтерактивно переглянути кадр даних у більш звичному стилі електронної таблиці викличте `View(x)`

Кадри даних

Швидке знайомство з кадром даних можливо провести переглянувши декілька перших рядків у консолі

```
1 head(crabs, n = 5)
2 #>   sp sex index  FL  RW   CL   CW  BD
3 #> 1  B   M     1 8.1 6.7 16.1 19.0 7.0
4 #> 2  B   M     2 8.8 7.7 18.1 20.8 7.4
5 #> 3  B   M     3 9.2 7.8 19.0 22.4 7.7
6 #> 4  B   M     4 9.6 7.9 20.1 23.1 8.2
7 #> 5  B   M     5 9.8 8.0 20.3 23.0 8.2
```

Або краще, переглянувши його структуру

```
1 str(crabs)
2 #> 'data.frame':    200 obs. of  8 variables:
3 #> $ sp      : Factor w/ 2 levels "B","O": 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
4 #> $ sex     : Factor w/ 2 levels "F","M": 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 ...
5 #> $ index: int  1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ...
6 #> $ FL      : num  8.1 8.8 9.2 9.6 9.8 10.8 11.1 11.6 11.8 11.8 ...
7 #> $ RW      : num  6.7 7.7 7.8 7.9 8 9 9.9 9.1 9.6 10.5 ...
8 #> $ CL      : num  16.1 18.1 19 20.1 20.3 23 23.8 24.5 24.2 25.2 ...
9 #> $ CW      : num  19 20.8 22.4 23.1 23 26.5 27.1 28.4 27.8 29.3 ...
10 #> $ BD      : num  7 7.4 7.7 8.2 8.2 9.8 9.8 10.4 9.7 10.3 ...
```


Кадри даних

Для приєднання нових колонок / рядків використовуються ті ж команди, що і у випадку матриці

```
1 colnames(crabs) <- c(colnames(crabs)[1:3], "front_lobe", "rear_wd",  
2                       "carapace_l", "carapace_wd", "body_depth")  
3 crabs <- cbind(crabs, species = rep("crab", nrow(crabs)))  
4  
5 head(crabs, 5)  
6 #>   sp sex index front_lobe rear_wd carapace_l carapace_wd body_depth species  
7 #> 1  B  M     1         8.1      6.7        16.1        19.0         7.0     crab  
8 #> 2  B  M     2         8.8      7.7        18.1        20.8         7.4     crab  
9 #> 3  B  M     3         9.2      7.8        19.0        22.4         7.7     crab  
10 #> 4  B  M     4         9.6      7.9        20.1        23.1         8.2     crab  
11 #> 5  B  M     5         9.8      8.0        20.3        23.0         8.2     crab
```

Сабсетинг є дещо міксом між матрицями та листами, але зазвичай це не стає проблемою

```
1 small_crabs <- head(crabs, n = 3) # маленький шматок для демонстрації
```

Сабсетинг кадрів даних

```
1 small_crabs[4:9]      # колонки з 4 по 9, сабсетинг як лист
2 #>   front_lobe rear_wd carapace_l carapace_wd body_depth species
3 #> 1         8.1    6.7      16.1      19.0      7.0      crab
4 #> 2         8.8    7.7      18.1      20.8      7.4      crab
5 #> 3         9.2    7.8      19.0      22.4      7.7      crab
6 small_crabs[, 4:9] # теж саме, сабсетинг як матриця
7 #>   front_lobe rear_wd carapace_l carapace_wd body_depth species
8 #> 1         8.1    6.7      16.1      19.0      7.0      crab
9 #> 2         8.8    7.7      18.1      20.8      7.4      crab
10 #> 3         9.2    7.8      19.0      22.4      7.7      crab
11 small_crabs[2, 1:4]
12 #>   sp sex index front_lobe
13 #> 2  B  M     2         8.8
14
15 str(small_crabs["index"]) # зберігає структуру
16 #> 'data.frame':    3 obs. of  1 variable:
17 #>  $ index: int   1 2 3
18 str(small_crabs[, "index"]) # симпліфікація до атомарного вектору, як і у випадку матриці
19 #>  int [1:3] 1 2 3
20 str(small_crabs[, "index", drop = FALSE])
21 #> 'data.frame':    3 obs. of  1 variable:
22 #>  $ index: int   1 2 3
23 str(small_crabs$index) # також дроп структури
24 #>  int [1:3] 1 2 3
```

Сабсетинг кадрів даних

```
1  typeof(small_crabs["index"]) # можна впевнитися, що колонки кадрів дійсно є списками
2  #> [1] "list"
3
4  # як і з списками, NULL можна використати, щоб видалити колонку
5  small_crabs$species <- NULL
6  small_crabs
7  #>   sp sex index front_lobe rear_wd carapace_l carapace_wd body_depth
8  #> 1  В  М     1         8.1      6.7      16.1      19.0         7.0
9  #> 2  В  М     2         8.8      7.7      18.1      20.8         7.4
10 #> 3  В  М     3         9.2      7.8      19.0      22.4         7.7
11
12 # так само додати нову
13 small_crabs$new_val <- NA # NA для прикладу, сюди можна присвоїти значення одразу
14 small_crabs
15 #>   sp sex index front_lobe rear_wd carapace_l carapace_wd body_depth new_val
16 #> 1  В  М     1         8.1      6.7      16.1      19.0         7.0      NA
17 #> 2  В  М     2         8.8      7.7      18.1      20.8         7.4      NA
18 #> 3  В  М     3         9.2      7.8      19.0      22.4         7.7      NA
19
20 # базове практичне застосування з іншими функціями
21 mean(small_crabs$rear_wd)
22 #> [1] 7.4
23 max(small_crabs$front_lobe)
24 #> [1] 9.2
```

factor та деякі інші S3-вектори

Вектори можуть мати атрибут `class`, що перетворює їх на S3-об'єкти, при передачі таких об'єктів до generic-функцій для їх обробки буде викликано метод специфічний конкретному класу.

Фактори — `factor` — є репрезентацією категоріального типу даних з певним фіксованим набором рівнів. Кожен рівень фактору є кодованим цілочисловим значенням. Якщо знову переглянути структуру датасету `crabs` то можна побачити, що перша та друга колонка значаться як `Factor w/ 2 levels` з числовими значеннями.

Колонка `crabs$sex`, що містить дані про стать особини, є *категоріальним* типом даних з двома можливими рівнями F та M, що відповідно кодовані числами 1 та 2 у структурі кадру даних

```
1 levels(crabs$sex)
2 #> [1] "F" "M"
3 class(crabs$sex)
4 #> [1] "factor"
```

“Здерти” атрибут класу можливо функцією `unclass(x)`, що може дозволити більш явно побачити, що структура фактору є надбудовою над вектором типу `integer`

```
1 typeof(crabs$sex)
2 #> [1] "integer"
```

factor та деякі інші S3-вектори

Фактори можуть бути конвертовані до звичайного вектору типу `character` та навпаки. Фактор може бути створено відповідною командою `factor()`

```
1 crustacea <- factor(c("crab", "shrimp", "shrimp"))
2 crustacea
3 #> [1] crab  shrimp shrimp
4 #> Levels: crab shrimp
5
6 crustacea <- factor(c("crab", "shrimp", "shrimp"), levels = c("crab", "shrimp", "krill"))
7 crustacea
8 #> [1] crab  shrimp shrimp
9 #> Levels: crab shrimp krill
```

Команда `table()`, що повертає об'єкт відповідного класу `table`, використовує перехресну класифікацію факторів для побудови таблиці спряженості (contingency table) — таблиці, яка відображає багатфакторний частотний розподіл змінної

```
1 table(crustacea)
2 #> crustacea
3 #>   crab shrimp krill
4 #>    1      2      0
```

factor та деякі інші S3-вектори

Працюючи з даними також можливо зустрітися з класами векторів що є репрезентацією часу:

- **Date** — репрезентація дати
- **POSIXct** та **POSIXlt** — репрезентація дати-часу
- **difftime** — репрезентація проміжку часу

```
1 Sys.Date()
2 #> [1] "2024-03-02"
3 class(Sys.Date())
4 #> [1] "Date"
5 Sys.time()
6 #> [1] "2024-03-02 16:06:42 EET"
7 class(Sys.time())
8 #> [1] "POSIXct" "POSIXt"
9
10 difftime(as.Date("2024-03-04"), as.Date("2024-03-01"))
11 #> Time difference of 3 days
12 difftime(as.Date("2024-03-04"), as.Date("2024-03-01"), units = "mins")
13 #> Time difference of 4320 mins
```

Усі ці класи є надбудовою над вектором типу **double**

```
1 typeof(as.Date("2024-03-01"))
2 #> [1] "double"
```

Написання функцій

Функція створюється відповідною командою `function(...)` і складається з трьох обов'язкових компонентів — аргументів, тіла та середовища виконання, інформацію про які можна отримати командами `formals()`, `body()` та `environment()` відповідно. Функції зв'язуються зі своїм іменем як і будь-який інший об'єкт

```
1 fun <- function(a, b, c, x) { # аргументи
2   a*x^2 + b*x + c           # тіло функції
3 }                           # середовище залежить від того, де функція створена
```

Імпліцитно функція повертає останній об'єкт, який було отримано у ході виконання коду. Експліцитно вказати які об'єкти мають бути поверненні можливо викликом `return()`

```
1 fun2 <- function(x, y) {
2   x^2
3   return(y)
4 }
5
6 fun2(5, 1)
7 #> [1] 1
```

Написання функцій

Прив'язка до імені не обов'язкова, функція може бути анонімною, зазвичай анонімні функції використовуються у середині команд сімейства `apply()` або їх аналогів

```
1 (function (x) 3^2) ()  
2 #> [1] 9  
3 sapply(1:10, function(x) x^2)  
4 #> [1] 1 4 9 16 25 36 49 64 81 100  
5 sapply(1:10, \(x) x^2) # скорочення для анонімної функції  
6 #> [1] 1 4 9 16 25 36 49 64 81 100
```

Функції також можливо організувати у лист:

```
1 funs <- list(  
2   square = function(x) x^2,  
3   cube = function(x) x^3,  
4   tesseract = function(x) x^4  
5 )  
6  
7 funs$square(2)  
8 #> [1] 4  
9 funs$cube(2)  
10 #> [1] 8  
11 funs$tesseract(2)  
12 #> [1] 16
```


Lexical scoping та Лінійні обчислення (Lazy evaluation)

У R аргументи функцій обчислюються тільки у випадку безпосереднього звернення до них

```
1 hello <- function(x) {  
2   print("Hello")  
3 }  
4  
5 exists("somebody") # об'єкт з такою назвою наразі не існує у середовищі  
6 #> [1] FALSE  
7 hello(somebody)    # але функція все одно виконується  
8 #> [1] "Hello"
```

Модифіковане завдання із SICP (в оригіналі спрямовано на демонстрацію різниці між normal-order та applicative-order evaluation)

```
1 p <- function() {  
2   p()  
3 }  
4  
5 test_xy <- function(x, y) {  
6   if (x == 0) {  
7     0  
8   } else {  
9     y  
10  }  
11 }  
12  
13 test_xy(0, p())  
14 #> [1] 0
```

Lexical scoping та Лінійні обчислення (Lazy evaluation)

Лексичний скоупінг — пошук значень асоційованих з певними іменами, слідує у R таким правилам:

- **Name masking** — імена визначені усередині функції маскують імена визначені поза функцією
- **Functions vs variables** — так як функції є звичайними об'єктами, правило маскування імен застосовується і до функцій
- **Fresh start** — при кожному виклику функції для її виконання створюється нове середовище, тому кожен виклик є незалежним. Функція не зберігає інформації про значення змінних, що були отримані у минулому виклику
- **Dynamic lookup** — результат кожного нового виклику функції може відрізнятися і залежати від стану об'єктів, що знаходяться поза середовищем виконання функції

Приклад маскування імені, за іншими прикладами до [Advanced R 2ed, Chapter 6.4](#) 

```
1 x <- 10
2 y <- 20
3 fun <- function() {
4   x <- "Some string"
5   c(x, y)
6 }
7
8 fun()
9 #> [1] "Some string" "20"
10 c(x, y)
11 #> [1] 10 20
```

Control flow

Докладніше `help("Control")`. У R присутні два типи операторів для контролю потоку

- оператори вибору — `if / else` та `switch()`
- оператори циклу — `for, while` та `repeat`

А також допоміжні оператори для контролю усередині циклу — `next` та `break`.

```
1 if (condition) do_something
2 if (condition) do_something else do_something_else
3
4 for (item in sequence) do_action
5 while (condition == TRUE) do_action
6 repeat action
7
8 for (item in sequence) {
9   if (condition)
10     next
11   do_action
12 }
13 repeat {
14   if (condition)
15     break
16   action
17 }
```

У R також є низка команд для зворотного діагностичного фідбеку до користувача — `stop()`, `message()` та `warnings()`

Control flow

Приклад з **if** / **else**

```
1 is_even <- function(x) {  
2   if (x == 0) {  
3     cat("Not odd, not even:", x, "is zero")  
4   } else if (x %% 2 != 0) {  
5     cat("No", x, "is an odd number")  
6   } else {  
7     cat("Yes", x, "is an even number")  
8   }  
9 }
```

Простий приклад **for** ітерації

```
1 for (i in letters[1:5]) print(i)  
2 #> [1] "a"  
3 #> [1] "b"  
4 #> [1] "c"  
5 #> [1] "d"  
6 #> [1] "e"  
7 for (i in seq_along(letters[1:5])) print(letters[[i]]) # більш надійний варіант  
8 #> [1] "a"  
9 #> [1] "b"  
10 #> [1] "c"  
11 #> [1] "d"  
12 #> [1] "e"
```

Control flow

Приклад `switch()` — альтернатива `if / else` для окремих випадків

```
1 grade <- function(g) {  
2   switch(g,  
3     A = "> 89%",  
4     B = "75 - 89%",  
5     C = "60 - 74%",  
6     `F` = "< 60%",  
7     stop("Invalid value")  
8   )  
9 }  
10 grade("B")  
11 #> [1] "75 - 89%"
```

Варіант якщо декілька вхідних опцій дають однаковий вихід

```
1 grade_pass <- function(g) {  
2   switch(g,  
3     A = ,  
4     B = ,  
5     C = "passed",  
6     `F` = "failed",  
7     stop("Invalid value")  
8   )  
9 }  
10 grade_pass("B")  
11 #> [1] "passed"  
12 grade_pass("F")  
13 #> [1] "failed"
```

Control flow

Функція з `for` циклом

```
1 for_petri <- function(n) {  
2   for (i in 1:n) {  
3     cat("There", if (n == 1) "was" else "were", n, "Petri", if (n==1) "dish." else "dishes.",  
4       "One fell down. There are", n - 1, "Petri dishes left.\n")  
5     n <- n-1  
6   }  
7 }  
8 for_petri(5)  
9 #> There were 5 Petri dishes. One fell down. There are 4 Petri dishes left.  
10 #> There were 4 Petri dishes. One fell down. There are 3 Petri dishes left.  
11 #> There were 3 Petri dishes. One fell down. There are 2 Petri dishes left.  
12 #> There were 2 Petri dishes. One fell down. There are 1 Petri dishes left.  
13 #> There was 1 Petri dish. One fell down. There are 0 Petri dishes left.
```

Та ж сама функція, але з `while` циклом та векторизованим `ifelse()`

```
1 while_petri <- function(n) {  
2   while (n > 0) {  
3     cat("There", ifelse(n == 1, "was", "were"), n, "Petri", ifelse(n == 1, "dish.", "dishes.",  
4       "One fell down. There are", n - 1, "Petri dishes left.\n")  
5     n <- n-1  
6   }  
7 }
```

*`cat()` виводить об'єкти, об'єднуючи їх репрезентацію, альтернативно тут можна використати `print(paste())` або той же `print(c())`

Векторизований `ifelse()`

As it says. Бере вхідний вектор значень і повертає вихідний вектор значення якого залежать від задовільнення умови — `ifelse(test_condition, yes, no)`

```
1 x <- 1:10
2 ifelse(x %% 2 == 0, "even", "odd")
3 #> [1] "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even" "odd" "even"
```

Здирає атрибути класу, тому вихідні результати інколи можуть бути непередбачуваними. Приклад прямо з документації функції

```
1 x <- seq(as.Date("2000-02-29"), as.Date("2004-10-04"), by = "1 month")
2 head(x)
3 #> [1] "2000-02-29" "2000-03-29" "2000-04-29" "2000-05-29" "2000-06-29"
4 #> [6] "2000-07-29"
5 y <- ifelse(as.POSIXlt(x)$mday == 29, x, NA)
6 head(y)
7 #> [1] 11016 11045 11076 11106 11137 11167
8 class(y) <- "Date"
9 head(y)
10 #> [1] "2000-02-29" "2000-03-29" "2000-04-29" "2000-05-29" "2000-06-29"
11 #> [6] "2000-07-29"
```

*Пакет `dplyr`, про який ми будемо говорити у наступний раз, має більш стабільну версію функції — `is_else()`

Сімейство `apply()`

Картує функцію на кожен елемент масиву або листу. Як факт, ці функції є прихованим `for`-циклом. Коректно написаний `for`-цикл буде займати приблизно стільки ж часу на виконання скільки функція сімейства `apply()`.

Таблиця ``apply`` функцій

функція	вхід	вихід
<code>apply</code>	матриця або масив	вектор, масив або лист
<code>lapply</code>	лист або вектор	лист
<code>sapply</code> , <code>vapply</code>	лист або вектор	вектор, матриця, масив
<code>tapply</code>	дані розбиті на групи за комбінацією рівнів факторів	вектор або лист
<code>mapply</code>	листи або вектори	лист, вектор або масив
<code>rapply</code>	лист	вектор або лист
<code>eapply</code>	середовище	лист

Сімейство `apply()`

У більшості випадків Вам знадобиться лише `lapply()`, у прикладі нижче насправді можливо використати `apply(crabs[4:8], 2, sd)`, але функція `lapply()` є швидшою

```
1 rbind(lapply(crabs[4:8], mean)) # для цього насправді є векторизований colMeans()
2 #>      FL      RW      CL      CW      BD
3 #> [1,] 15.583 12.7385 32.1055 36.4145 14.0305
4 rbind(lapply(crabs[4:8], sd))
5 #>      FL      RW      CL      CW      BD
6 #> [1,]  3.495325  2.57334  7.118983  7.871955  3.424772
```

Іноколи для того, щоб швидко перевірити певний групований статистичний підсумок (e.g. середнє певного параметру для кожного рівня конкретного фактору) зручним буває `tapply()`

```
1 tapply(crabs$FL, crabs$sex, mean)
2 #>      F      M
3 #> 15.432 15.734
```

Також існує функція `aggregate()`

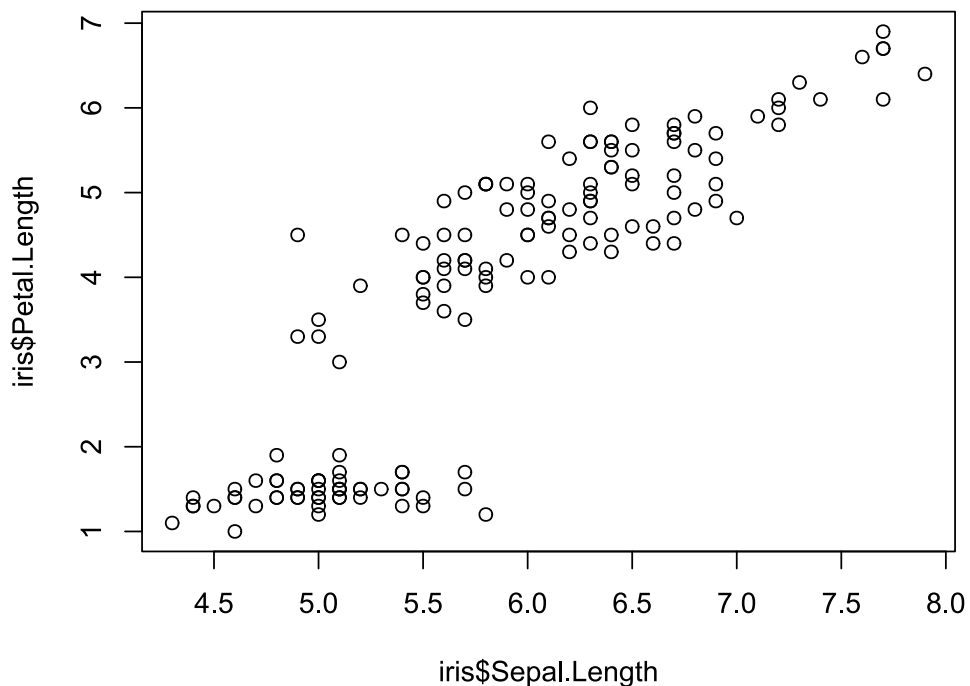
```
1 aggregate(FL ~ sex, crabs, mean)
2 #>      sex      FL
3 #> 1      F 15.432
4 #> 2      M 15.734
5 aggregate(. ~ sex, crabs, mean)
6 #>      sex sp index      FL      RW      CL      CW      BD
7 #> 1      F 1.5    25.5 15.432 13.487 31.360 35.830 13.724
8 #> 2      M 1.5    25.5 15.734 11.990 32.851 36.999 14.337
```

Базова графіка

Базові графічні можливості R насправді є досить широкими, проте (на мою думку) граматика стандартних графічних бібліотек сильно поступається у інтуїтивності граматиці популярного ggplot2

Тим не менш, найпростіші графіки можливо швидко створити за допомогою низки простих коротких команд, що є ідеальним для процесу Exploratory Data Analysis. Команда `plot(x, y)` за умовчанням створює класичну діаграму розсіяння (scatterplot)

```
1 plot(iris$Sepal.Length, iris$Petal.Length)
```



Деякі інші команди для виклику графіки

- `hist`
- `pairs`
- `boxplot`
- `barplot`
- `dotchart`
- `mosaicplot` та `spineplot`
- `image`, `contour`, `heatmap`

Також команда `par(...)` для додаткового налаштування параметрів базової графіки

Базове використання статистичних функцій

Більшість як нативних так і імпортованих функцій працюють з кадрами даних або векторами та використовують синтаксис типу `fun(y ~ x, data, ...)` або `fun(y, x)`, де `y` та `x` є залежною та незалежною змінною (або змінними) відповідно

```
1 data("PlantGrowth")
2 kruskal.test(weight ~ group, PlantGrowth)
3 #>
4 #>  Kruskal-Wallis rank sum test
5 #>
6 #> data:  weight by group
7 #> Kruskal-Wallis chi-squared = 7.9882, df = 2, p-value = 0.01842
8
9 pairwise.t.test(PlantGrowth$weight, PlantGrowth$group, p.adjust.method = "bonf")
10 #>
11 #>  Pairwise comparisons using t tests with pooled SD
12 #>
13 #> data:  PlantGrowth$weight and PlantGrowth$group
14 #>
15 #>      ctrl  trt1
16 #> trt1 0.583 -
17 #> trt2 0.263 0.013
18 #>
19 #> P value adjustment method: bonferroni
```

The Pipe

При виконанні ланцюжку команду одну функцію можливо помістити у середину іншої, е. г.

```
1 aggregate(FL ~ sp, subset(crabs, sex == "M"), mean)
2 #>      sp      FL
3 #> 1    B 14.842
4 #> 2    O 16.626
```

Нативний інфікс оператор `|>` (R 4.1+) або `%>%` з пакету `magrittr` дозволяють створювати ланцюг команд подібного типу, що робить їх більш читабельними

```
1 crabs |> subset(sex == "M") |> aggregate(FL ~ sp, mean)
2 #>      sp      FL
3 #> 1    B 14.842
4 #> 2    O 16.626
5
6 library(magrittr)
7 crabs %>% subset(sex == "M") %>% aggregate(FL ~ sp, mean)
8 #>      sp      FL
9 #> 1    B 14.842
10 #> 2    O 16.626
```

Конкретна зручність використання `|>` або `%>%` при роботі з даними починає відчуватися при роботі з системою бібліотек `tidyverse`